

Soldattorpet Rote n:r 96, Ruda 4:62, även kallat "Rudatorpet" Storgatan 101.

Foto: Sven-Allan Törnqvist

Uppgifterna nedan gäller både det äldre soldattorpet som låg i gränsen vid Gamla Ruda By, och det yngre soldattorpet, som ligger utmed väg 34, mellan Ruda Gårds vägskäl och Ruda skola. Uppgifter hämtade ur Barbro Rydbergs arkiv. Med tillägg från Gösta Wilanders forskningsresultat Berga

I gränsen av Ruda Bys tomtmark vid nuvarande järnvägen och deras beteshagar finns på 1705 års karta Soldattorpet utmärkt. Husgrunden är funnen uppräjd och skyltad. Här var den förste indelte soldaten Olof Nilsson och hans hustru Karin bosatta. Han blev antagen 1682. Från 1690 till 1697 föddes 4 barn i stugan. Olofs vidare öden är okända. 1783 har Ruda en soldat som heter Jöns. Han är dock icke upptagen i rullorna från Livkompaniet av Kungl Kalmar Regemente, som vi för övrigt hänvisa till när det gäller raden av soldater.

Det soldattorpet som än idag står kvar vid stora landsvägen och vi berättar om här blev troligen uppfört i samband med att all bebyggelse i Ruda by blev borttaget på 1770-talet. Därav namnet "Rudatorpet". Minnet av den siste soldaten Otto Ruda lever ännu kvar i bygden. Vid 19 års ålder efterträdde han sin far Carl Peter Ruda och stod kvar vid mönstringen 1886. Han bodde kvar och brukade soldattorpet till 1915 då han flyttade till Gillberga.

Soldatlängd rote nr 96, Ruda

Soldat	Född	Antagen	Avskedad	Anteckningar
Olof Nilsson		1682		
Jon Lindgren Börjesson	1692	11/11 1710	död 15/10 1712	Född i Vetlanda
Nils Varg Lindgren Olofsson	1696	2/2 1716	7/9 1739	Namnet Lindgren vid mönstringen 1728
Lars Lindgren Simonsson	1712	21/12 1739	död 22/4 1743	
Mattis Lindgren Andersson	1702	11/9 1743	1744	Varit soldat för rote nr: 114. Torp i 20 år, 1719-39.
Olof Lindgren Nilsson		30/4 1747	död 11/2 1753	Död på roten

Volentär Hampus Vilhelm Braun		16/11 1753		Blivit furir vid Överstelöjtnantens komp 20/4 1754
Nils Rudahl Danielsson	1733	13/9 1754	16/4 1762	Fånge i Demin 1759, skadad, kasseras 6/4 1762
Johan Rudahl Johansson.	1741	16/4 1762	död 25/10 1788	
Sven Ruda	1770	6/3 1789	28/6 1837	Korpral 1809, har sedan 1789 gjort alla fälttågen
Carl Peter Ruda Johansson	24/11 1813	24/10 1837	22/6 1869	Carl Peter Ruda var 6 fot lång. Född i Mörlunda socken.
Otto Fredrik Ruda Carlsson	27/7 1850	7/10 1869		född i Högsby, flyttade till Gillberga 1915.

Om soldaterna Carl Peter Ruda och Otto Fredrik Ruda familjer:

Barbro Rydberg: En anhörig till soldaterna Ruda lämnar oss en rik källa till framtidens Rudabor över soldaternas familjer, både förfäder och något av ättlingar som levde kvar i våra trakter. Vi tackar Barbro Rydberg för dessa uppgifter / gm Ch. Danneäter.

Carl Peter Ruda f. 24/11 1813 i Mörlunda socken.

Farfar var Tunnbindare vid Lägevi Krutbruk och hette Johannes Wahlsten f. 1732 död 5/9 1787. Gift med Greta Larsdotter Brun f. 1735 död 5/9 1787. Hustru nr: 2 Lena Larsdotter f. 1742. Barnen måste vara från 1:a äktenskapet.

Barn: Carl Magnus f. 23/9 1762

Anna Catharina f. 27/8 1766

Sara Stina f. 21/9 1770

Peter f. 23/9 1776

Lena Cajsa f. 25/12 1780

Johannes f. 11/11 1782. Denne Johannes blev Soldat Loj(d) i Fliseryd

Olaus f. 27/1 1785

Fadern hette Johannes Johansson med soldatnamnet **Loj(d)** f. 11/11 1782 i Fliseryd död 1855.

Modern hette Cajsa Olsdotter f. 25/9 1789 i Granhult. Död 31/7 1831

Barn: Olaus f. 25/9 1809 i Granhult, död 1825

Peter f. 23/9 1811 i " " 1812 Nu flyttar familjen till Mörlunda.

Carl Peter f. 24 / 11 1813 i Lammhult, Mörlunda. Denne Carl Peter blev soldat i Ruda med soldatnamnet Ruda

Sven f. 3/ 2 1816 i " "

Greta Lisa f. 6/4 1818 i " " Här ser vi att familjen återvänder till Granhult.

Cajsa Lena f. 20/8 1820 i Granhult

Johan Fredrik f. 2 / 11 1823

Olaus f. 20/3 1826 i Granhult.

Carl Peter Ruda f. 24/11 1813 i Mörlunda o h h Christina Petersdotter / Pan f. 22/7 1816 Högsby död 5/8 1877 Vigda 2/12 1837

Barn: Johan Peter f. 27/8 1837, flyttade 1855

Carl August f. 4/9 1839, död 27/7 1868

Anna Christina f. 28/9 184

Frans Oskar f. 2/12 1847, död 15/10 1859

Otto Fredrik f. 27/7 1850 flyttade till Rävemålen 1867. Denne Otto Fredrik blev soldat Ruda, antagen 1869

Nils Viktor f. 20/12 1852, död 28/ 10 1859, endast 7 år gammal

Gustaf Wilhelm f. 11/4 1857, död 23/10 1859

Hilda Sofia f. 16/9 1859

Otto Fredrik Ruda f. 27/7 1850 i Högsby församling, antagen 1869. Flyttade till Gillberga 1915 Hustru Anna Sofia Johansdotter f. 6/3 1853 i Mörlunda, död 24/9 1898

Barn: Karl Oskar f. 20/11 1876 i Högsby, död 1967

Gunhild Kristina f. 19/5 1878 i Högsby, död 10/6 1941

Johan Fredrik Sigfrid f. 26/7 1880 i Högsby

Emelia Sofia f. 17/5 1882, död 14/5 1934 i Högsby Denna kvinna var Barbro Rydbergs mormor

John August f. 2/4 1884 i Högsby

Elin Maria f. 30/9 1886 i Högsby

Arvid Hilding Uno f. 17/7 1888 i Högsby död 12/ 2

Ester Anette Adele f. 10/1 1890, död 12/2 1890

Erik Konrad f. 16/4 1891 i Högsby

Axel Martin f.29/6 1892 i Högsby
Albert Mauritz f. 28/ 6 1896 i Högsby
Judith f. 10/8 1893, död 9/12 1959.

Minnet av den sista soldaten Otto Ruda lever kvar i bygden skriver Barbro Rydberg. Vid 19 års ålder efterträdde han sin far Carl Peter Ruda och stod kvar vid mönstringen 1886. Han bodde kvar och brukade soldatorpet till 1915 då han flyttade till Gillberga.

En soldat hade full rätt att ägna sig åt hantverk av något slag. Detta var säkerligen också nödvändigt, eftersom de oftast hade stora familjer och Kronans kaka var liten att dela på. Otto Ruda var en skicklig och anlitad stensättare. Han stod bl a för grunderna när Åsebo ladugård och loge byggdes. Det berättas också att han ska vara mästare till de gedigna stenmurarna i terrasserna vid Ruda Gård.

Senare köpte Otto Ruda en gård i Gillberga, av Sven Persson. Otto Ruda sålde därefter till Hjalmar Bradley, som sedan i sin tur sålde till sonen Arvid Ruda, för att i dag åter ägas av familjen Bradley, Christer.

Sam.ställ Ch Dannesäter, Gillberga, kan jag ytterligare tillägga, eftersom jag kände familjen. Att de många grunder som byggdes i Gillberga, är huggna av denne man, och på platser där stenen höggs, finns fortfarande stenhögar kvar. Av barnen stannade John, Elin, Arvid och Axel kvar i Gillberga. Här kan jag ytterligare berätta att i Arvid fanns mycket av samma anda som i fadern, då han ofta anlätades när det skulle grävas brunnar. Dessutom var han mycket trädgårdsintresserad, ympade många äpplen, päron och plommonträd här i Gillberga.

John var djupt engagerad i Frälsningsarmén. Axel en "lite annorlunda människa" som var något synsk och spådde gärna människor i sin omgivning. Han var även "lite" av affärsman då han köpte frukt av bönderna i trakten och for till Stockholm för att sälja. Som brukligt var hushållade systemen Elin åt familjen.

Någon ladugård vid Rudatorpet minns ej våra guider. Däremot några uthus som låg i åskanten. Brunn med pump fanns mellan nuvarande Riksväg 34 och soldatorpet

Förste kände boende här var Söderkvist. Han var **Trädgårdsmästare** på Ruda Gård och hade en dotter Cecilia som hämtade mjölk. Hon tog ofta stigen över åsen bort till Ruda Gård, berättar Torde Rudeskär.

Nästa boende: Alfred Johansson f 1889 o h h Maria. Alfred arbetade på Ruda Gård. När hustrun Maria dog 1953 flyttade Alfred till sin son John Johansson i Staby. (Einar Carlsons fastighet.)

Riksdagsman Ivan Svanström sålde torpet 1967. Handlingar finns som bestyrker att torpet avstyckades då.

Möjlig köpare sågverksägare Johansson från Ålem.

1985 köpte Karin Augustsson från Stockholm torpet. Karin Augustsson är syster till Erik Augustsson i Fliseryd.

2002 i augusti hälsar vi på hos nuvarande ägare av soldatorpet, Chris Johansson f. 1968, bördig från Klogerup, Svedala. Tandläkare och gift med Åsa Stigsdotter /Osberg f. 1964, dotter till Eivor och Stig Larsson Ruda. Åsa är tandhygienist.

Barn: Matilda f. 1991

Maja f. 1999

Paret köpte torpet i augusti 2002. Åsa är mycket glad att familjen funnit detta torp, då hon kommer hem till sin barndomsbygd. I torpet finner vi ett stort rum med breda golvtilljor som är original, i taket bjälkar. En stor öppen spis där de boende lagade mat när detta från början var enda rummet.

På 1800-talet: Ett utbygge med litet kök med järnspis och bakugn ansluten till den stora murstocken och entre med trappa upp till loftet som inretts med sov möjligheter. Vi måste lovorda de förra ägarna som bevarat den gamla miljön så fullständigt. På den vackra tomten finns ett uthus med VC och dusch möjligheter, samt förråd.

En djupborrad brunn på senare år, försörjer fastigheten med bra vatten. Vid besöket får sam.ställ Ch D anteckningar om Blomstermålatorpet, ett bidrag som vi får vara mycket tacksamma för, då det berikar vår dokumentation. Dessa anteckningar finns i anslutning till Blomstermålatorpets presentation. Vi tackar Åsa för detta, vem forskaren av anteckningarna varit är ej uppgivet.